

Koncepce rozvoje - šachy neslyšících ČSNS, z.s. 2021 - 2023

Předkladatel: Český svaz neslyšících sportovců, z.s.

Zátokova 100/2,

160 17 Praha 6 – Břevnov

IČO: 45246688

Webová prezentace: www.csns-sport.cz

Odkaz na sociální síť: <https://www.facebook.com/Český-svaz-neslyš%C3%ADc%C3%ADch-sportovců-1401550036780144>

Kontaktní osoba:

1. Historie šachu neslyšících v ČR(povinně celkem min. 4 body pro gestorství)

a) Od kdy se daný sport realizuje. (max. 1 bod)

Jsme držitele poháru již z roku 1919 – za umístění v turnaji neslyšících v Českých Budějovicích.

Poprvé se neslyšící šachisté zúčastnili ME v Como roku 1956.

Světových Her (nyní Deaflympiády) se neslyšící šachisté poprvé účastnili v roce 1961 ve Finsku-Helsinky

Poprvé se neslyšící hráč zúčastnil Mistrovství světa v šachu v roce 1956 v Polsku.

Mistrovské turnaje neslyšících (v Československu) již evidujeme od roku 1965. ČSNS byl pořadatelem Mistrovství světa v šachu družstev neslyšících v roce 1994 v Brně.

Historie neslyšících šachistů máme v archivu. Dle potřeby můžeme předložit. Přehledné výsledky reprezentace a statistiky – www.csns-chess.wz.cz

b) Kolik subjektů s celorepublikovou působností daný sport realizuje (vyjmenovat). (max. 1 bod)

ČSNS (Český svaz neslyšících sportovců) – multisportovní střešková organizace neslyšících s celorepublikovou působností, sport šachy organizuje STK šachy ČSNS (Sportovní technická komise)

ŠSČR (Šachový svaz České republiky) – asi 10 neslyšících šachistů je členy šachového klubu pod ŠSČR. V minulosti byl jeden neslyšící klub (I.PSKN Praha) členem ŠSČR a v jejich soutěžích od roku 1968 až 1985 (třetí třída) a pak od 1994 až 2005 – třetí třída. V letech 1995 - 1998 a 2002 ve druhé třídě.

c) Který ze subjektů je členem mezinárodní autority. (max. 1 bod)

ČSNS (Český svaz neslyšících sportovců) je členem mezinárodní autority ICCD – světová šachová federace neslyšících

(International Chess Committee of the Deaf). Pro ICCD je střešní organizací všech sportů ICSD (The International Committee of Sports for the Deaf) v angličtině, resp. ve francouzštině dříve CISS (Comité International des Sports des Sourds). ICCD je tedy zapojen do struktur pod ICSD. V Evropě EDSO. ŠSČR – mezinárodní autorita: Mezinárodní federace šachu FIDE (francouzsky Fédération Internationale des Échecs).

d) Historie spolupráce mezi subjekty uvedenými v bodě 1 b) - pozitivní i negativní (max. 1 bod)

Spolupráce s ŠSČR v minulosti a v současnosti.

V roce 1994 se uspořádalo v Brně Mistrovství světa v šachu družstev neslyšících. Přizvali jsme ke spolupráci ŠSČR. Spolupráce s ŠSČR byla na vynikající úrovni – na organizaci jsme se podíleli hlavně s panem Františkem Blatným z Brna, mezinárodním rozhodčím a předsedou šachového svazu ČR.

V současné době ani jeden neslyšící klub není členem ŠSČR. Asi 10 neslyšících šachistů je členy u zdravých klubů ŠSČR.

V současnosti šachové kluby poskytují pro neslyšící šachisty servisní zázemí – např. rozhodčí nebo pronájem sálu. Náklady hradí pořádající klub.

2. Současný stav v šachu neslyšících v ČR (povinně celkem min. 6 bodů pro gestorství)

a) Název mezinárodní autority a počet s uvedením počtu členů (max. 1 bod)

ICSD - The International Committee of Sports for the Deaf (ICSD) v angličtině resp. ve francouzštině dříve CISS (Comité International des Sports des Sourds)=114 zemí/členů – Světová organizace sportu neslyšících. Tato organizace je hlavním řídicím orgánem zodpovědným za organizaci Deaflympijských her a Mistrovství světa. Deaflympiáda ovšem zahrnuje pouze dvě soutěže a to, bleskové šachy jednotlivců a týmovou soutěž.

ICCD je mezinárodní organizace šachu neslyšících s 39 členy států – Arménie, Austrálie,

Ázerbájdžán, Bangladéš, Bělorusko, Bulharsko, Chorvatsko, ČR, Anglie, Ukrajina, Německo, Gruzie, Maďarsko, Indie, Izrael, Itálie, Kazachstán, Kosovo, Kyrgyzstán, Uzbekistán, Lotyšsko, Litva, Moldavie, Mongolsko, Holandsko, Polsko, Portugalsko, Pákistán, Rusko, Wales, Rumunsko, Skotsko, Srbsko, Slovensko, Slovinsko, Španělsko, Švédsko, Švýcarsko a Turkmenistán – odkaz <http://chessdeaf.org/member-federation/>

ICCD je spoluorganizátorem ME neslyšících a dalších soutěží či pohárů na evropské úrovni (pro neslyšící), a také je zodpovědným společně s ICSD za organizaci MS neslyšících sportovců a dalších soutěží na mezinárodní úrovni.

FIDE (francouzsky Fédération Internationale des Échecs) Mezinárodní federace šachu, sdružující všechny národní šachové organizace.

Pravidla, dle kterých se řídí šachy neslyšících vytvořilo ICCD ve spolupráci s Mezinárodní šachovou federací FIDE.

FIDE každé dva roky pořádá tzv. Šachovou olympiádu, kde ve spolupráci s ICCD přizve na olympiádu jeden tým z řad neslyšících (výběr těch nejlepších neslyšících šachistů z celého světa). Již několikrát se čeští neslyšící šachisté a kapitáni dostali do výběru a mohli tak reprezentovat šachy neslyšících i naši Českou republiku. Na tuto šachovou olympiádu FIDE je vždy přizván tým DEAF (neslyšících) a také zvlášť tým PARA a (tělesně a zrakově) handicapovaných.

b) Počet SK/TJ (sportovních klubů/tělovýchovných jednot), sportovců, trenérů, rozhodčích, dobrovolníků, funkcionářů (max. 1 bod)

ČSNS má 14 sportovních klubů neslyšících (v některých z nich jsou i šachisté). Máme asi 16 aktivních závodních šachistů, žádného trenéra ani funkcionáře. V současné době ani jeden z našich klubů není členem ŠSČR. Je to proto, že na 1 klub připadají 2–4 šachisti. Tudíž není možnost se zúčastnit šachového přeboru družstev mezi slyšícími. Proto jim doporučujeme přihlásit se do šachových klubů slyšících, kde mají zázemí a možnost si nasbírat zkušenosti. U nás cca 6 až 8 neslyšících šachistů/reprezentantů se aktivně věnuje šachu – zúčastňují se jak domácích, tak zahraničních šachových turnajů.

Každý šachista se věnuje individuálně svému tréninku a možnost se přihlásit přes kluby ŠSČR do tréninku.

c) Systém práce s mládeží a talenty (max. 1 bod)

Systém práce s mládeží a talenty je velmi náročný. Na jeden klub připadají 1 – 3 hráči a zajistit trenéra by bylo finančně náročné. Musí se proto dělat celorepublikově.

d) Systém organizace soutěží (max. 1 bod)

ČSNS má sportovní komisi neslyšících v šachu a pod jeho vedením pořádá každoročně prostřednictvím klubů Mistrovství ČR v šachu neslyšících mužů, žen a mládeže (v šachu rapid a v bleskovém šachu). Vybírá a navrhuje reprezentanty na ME, MS a případně na DEAFolympiádu dle výkonnosti, aby byla tak zabezpečena dlouhodobá kontinuální úspěšnost. V současnosti šachové kluby poskytují pro neslyšící šachisty servisní zázemí – např. rozhodčí nebo pronájem sálu. Náklady hradí pořádající klub.

e) Spolupráce mezi subjekty uvedených v bodech 1b, 1c (max. 1 bod)

ŠSČR - (Šachový svaz České republiky) respektive šachové kluby poskytují pro neslyšící šachisty servisní zázemí – např. rozhodčí nebo pronájem sálu. Náklady hradí pořádající klub. V současné době ani jeden neslyšící klub není členem ŠSČR. Asi 10 neslyšících šachistů je členy u

zdravých klubů ŠSČR.

Spolupráce a komunikace ČSNS s ICCD a ICSD je na dobré úrovni, jde o zaběhlý systém spolupráce. Jak už bylo výše zmíněno ICCD a ICSD spolupracuje s FIDE.

ICCD schvalují na svých kongresech pořadatelství zemí a místa konání šachových ME a MS. ICSD schvalují DEAFlympiádu.

A dále pak jde o spolupráci při organizování konkrétního mistrovství s danou pořadatelskou zemí.

f) Spolupráce s ČPV (Český paralympijský výbor), UZPS (Unie zdravotně postižených sportovců) nebo dalšími servisními organizacemi - pozitivní i negativní (max. 1 bod)

Spolupráce s ČPV i UZPS je velmi omezená. Rozdílné zdravotní postižení vyžaduje specifické řešení.

3. Vize na období 2021-2022 (povinně celkem min. 7 bodů pro gestorství)

a) Spolupráce mezi subjekty uvedených v bodech 1b, 1c (2 body; povinně min. 1 bod)

Rádi bychom nadále podporovali naše nynější kvalitní neslyšící šachisty, kteří nás plnohodnotně reprezentují nejen v ČR, ale také na evropské a světové úrovni. Chceme udržet tuto kvalitní úroveň i v budoucnu, aby byli také vzorem pro další nové šachisty, kterých je bohužel nedostatek.

Proto bychom do budoucna chtěli více spolupracovat se ŠSČR (tak jako u pana předsedy Blatného v minulosti), aby nám poradil a pomohl s nábořem a získání nových mladých neslyšících šachistů.

Návrh na spolupráci s ŠSČR je téma šachová paralympiáda FIDE včetně neslyšících šachistů. ŠSČR by měl zůstat jako nezávislý arbitr. Měl by mít na starosti reprezentaci handicapovaných a vést výpravu, a to vše z finančních prostředků ŠSČR. (návrh STK šachy ČSNS)

Návrh STK Š: Nová koncepce – mistrovský turnaj handicapovaných – tělesně, zrakově, mentálně a sluchově postižených a vše pořádat pod záštitou ŠSČR. Vše podle pravidel FIDE a umístění bez ohledu na postižení

b) Organizační struktura sportovního odvětví (2 body; povinně min. 1 bod)

V Českém svazu neslyšících sportovců máme rozdělení na tzv. STK (každého sportu). Máme tedy i STK šachů neslyšících. Každá STK má svůj výbor, který se musí skládat z minimálně 3 členů. STK se starají o daný sport, obzvláště z hlediska reprezentace, ale také spolupracují s kluby na různých soustředěních a hledají společně s kluby nové sportovce. Poskytují ČSNS informace o jednotlivých reprezentantech daného sportu a dále navrhnou dle vnitřních kritérií ČSNS reprezentanty na ME, MS případně na DEAF. Svaz ČSNS pak po kontrole schvaluje, či zamítá (+ odůvodňuje proč).

c) Systém organizace soutěží (2 body; povinně min. 1 bod)

Systém organizace soutěží: STK šachy pod vedením ČSNS zajišťuje

termín a místo Mistrovství ČR v šachu neslyšících.

Dle vnitřních kritérií ČSNS STK šachu navrhuje reprezentanty na ME, MS a případně na DEAFlympiádu. Svaz pak po kontrole schvaluje, či zamítá. Do výsledků hodnocení se také počítají turnaje mezi slyšícími, kterých se šachisti reprezentanti účastní – individuálně.

STK šachů navrhuje a doporučuje účast šachistů do reprezentace na ME, MS a na Zimní Deaflympiádu, se s souhlasem ČSNS. (dle vnitřních kritérií ČSNS). V budoucnu chceme zapojit neslyšící šachisty k účasti na turnajích slyšících.

d) Systém organizace reprezentace (2 body; povinně min. 1 bod)

ŠSČR by měl mít na starosti (nikoliv komise handicapovaných) – výběr České reprezentace handicapovaných dle výkonnosti na světovou šachovou paralympiádu – „World Chess Paralympiad“ – kterou to organizuje FIDE.

e) Spolupráce s ČPV, UZPS nebo dalšími servisními organizacemi (2 body; povinně min. 1 bod)

bod 1) Spolupráce s ČPV

V budoucnu počítáme s účastí šachistů na zimní Deaflympics.

bod 2) Spolupráce s UZPS v šachu není

f) Rozvojový program (systém práce s mládeží a novými talenty) (2 body; povinně min. 1 bod)

Momentálně rozvojový program pro mladé šachisty nemáme. V této oblasti bychom byli velice rádi za pomoc od ŠSČR - při motivaci mladých neslyšících, kteří by se mohli věnovat právě šachům.

g) Mediální koncepce, práce s veřejností (2 body; povinně min. 1 bod)

Mediální koncepce – informujeme šachovou veřejnost prostřednictvím webu přes ŠSČR a Novoborský šachový server. Zveřejňujeme výsledky v časopise UNIE a v televizi - zprávy v českém znakovém jazyce.

4. Současné podmínky pro provozování sportovního odvětví (2 body; povinně min. 1 bod pro gestorství)

Šachista má individuální tréninky doma a připravuje se na zápasy mezi slyšícími. Ani jeden klub neslyšících není členem ŠSČR. Je to proto, že na 1 klub připadají 2 – 4 šachisti. Tudíž není možnost se zúčastnit šachového přeboru družstev mezi slyšícími. Proto jim doporučujeme přihlásit se do šachových klubů slyšících, kde mají zázemí a možnost si nasbírat zkušenosti.

Jak již bylo uvedeno, v rámci servisního zázemí – např. rozhodčí nebo pronájem sálu. Náklady hradí pořádající klub.

5. Finanční zajištění činnosti (2 body; povinně min. 1 bod pro gestorství)

bod 1) Mistrovství ČR v šachu,
ČSNS žádá o finanční podporu na Mistrovství ČR v šachu - na nájem sálu a rozhodčího. (od NSA)

bod 2) Reprezentace neslyšících
ČSNS by měl hradit účast reprezentace (pokud jsou na výkonnostní úrovni, spadající pro Výzvu repre od NSA) na Mistrovství světa nebo Evropy - ubytování, cestovné, účastnické poplatky a startovné.

Většina financí je poskytována z dotací. Dále záleží na jednotlivých klubech, jestli si zažádají o dotaci na svůj spádový kraj či město a jestli jim bude dotace schválena.

Vzhledem k tomu, že šachy, až na mezinárodní turnaje a Deaflympiádu, nejsou finančně náročným sportem, finance, které jsou poskytovány s dotací jsou momentálně dostačující.

bod 3) Šachová paralympiáda FIDE

ŠSČR by měl hradit reprezentaci handicapovaných vše – ubytování, cestovné, stravné, poplatky a startovné

6. Priority pro rozvoj sportovního odvětví (2 body; povinně min. 1 bod pro gestorství)

Naším cílem v této době je:

- pokračovat v činnosti uspořádání MČR v šachu neslyšících
- zajistit reprezentaci ME v roce 2021 a 2022
- zajistit reprezentaci MS družstev v roce 2022
- shánět nové talenty ve spolupráci s ŠSČR
- zajistit a zapojit neslyšící mládež do šachových klubů
- více osvěty o našem šachu

7. Povinnou přílohou předkládané koncepce jsou základní dokumenty všech mezinárodních sportovních autorit, ze kterých nastavení Koncepce vychází - stačí platný odkaz na webové stránky s těmito dokumenty. (2 body; povinně min. 1 bod pro gestorství)

Základní dokument mezinárodních sportovních autorit – je zveřejněn na webové stránce www.chessdeaf.org –

Regulations s odkazem na status
<https://drive.google.com/file/d/1nENJR4AuRziTaL7PZXMHSMZROVG5GzLw/view>

8. Nepovinné přílohy (jakékoliv základní dokumenty, které organizace považuje pro svoji činnost v oblasti parasportu za důležité)

Historie vzniku šachu a úspěchů ČR

Naše největší úspěchy:

██████████ – trojnásobný mistr světa neslyšících 1956 (Polsko), 1965 (Švédsko) a 1968 (Maďarsko) a druhé místo v roce 1960 (Slovinsko dříve Jugoslávie)

██████████ – dvakrát se umístil 3. místě MS neslyšících 1972 (Německo dříve NDR) a 1980 (Holandsko) a ME v kategorii seniorů 2. místo v roce 2017 (Švédsko)

██████████ – dvakrát 2. místo MS neslyšících žen 2000 (Polsko) a 2007 (Německo)

██████████ – 2. místo MS neslyšících 2016 (Arménie), MS v roce 2012 v bleskovém šachu neslyšících 3. místo (Kazachstán) a ME neslyšících mužů - 3. místo v roce 2017 (Švédsko) a 2. místo v roce 2019 (Ukrajina). Na Deaflympiádě 7.místo v bleskovém šachu. Na MS online v bleskovém šachu 2020 skončil jako čtvrtý.